

TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC TINH THẦN “TỰ LỰC, TỰ CƯỜNG” CHO THANH NIÊN VIỆT NAM THEO DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

TS NGUYỄN THỊ THU

Trường Đại học Lao động - Xã hội, Hà Nội

ThS LƯƠNG VŨ LAM GIANG

Trường Cao đẳng Thương mại Đà Nẵng

Trong suốt sự nghiệp cách mạng vĩ đại của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh dành nhiều tâm huyết như bản *Di chúc* lịch sử. Người hoàn thành nó trong 4 năm và đều bố trí thời gian viết vào lúc 9 giờ đến 10 giờ sáng - thời khắc mà khoa học sinh lý chỉ ra là lúc con người làm việc đạt trạng thái minh mẫn nhất. Khi viết, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cân nhắc từng ý, từng lời, xóa đi, viết lại, bổ sung nhiều câu, nhiều đoạn. Bản *Di chúc* được công bố lần đầu tiên trong lễ tang của Người vào đầu tháng 9 năm 1969, gồm 4 trang in khổ 14,5cm x 22cm. Ngày 19-8-1989, Bộ Chính trị chính thức ra Thông báo số 151-TB/TW về một số vấn đề liên quan đến *Di chúc* và ngày qua đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, khẳng định bản *Di chúc* được công bố chính thức năm 1969 đảm bảo trung thành với bản gốc của Người. Nội dung chủ yếu dựa vào bản viết năm 1965, trong đó đoạn mở đầu là bản viết năm 1969, đoạn về việc riêng viết năm 1968.

Di chúc của Người là sự tổng kết sâu sắc những bài học về đấu tranh, thắng lợi của cách mạng Việt Nam, và chỉ ra những định hướng mang tính cương lĩnh cho sự phát triển của đất nước. Có thể khẳng định rằng, *Di chúc* là tài sản tinh thần vô giá của dân tộc, là nguồn sức mạnh để động viên và cổ vũ nhân dân ta chiến đấu và chiến thắng mọi kẻ thù trong tiến hành cách mạng giải phóng dân tộc và cách mạng xã hội chủ nghĩa. Thực hiện *Di chúc* của Hồ Chí Minh, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta đã đoàn kết một lòng, phát huy cao nhất sức mạnh dân tộc, kết hợp sức mạnh thời đại đánh thắng đế quốc Mỹ, viết lên

bản anh hùng ca bất hủ trong lịch sử đấu tranh chống ngoại xâm, thống nhất Tổ quốc, đưa cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội. Ngày nay, *Di chúc* của Người vẫn đang soi đường cho sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.

Trong những định hướng mang tính cương lĩnh cho sự phát triển bền vững của đất nước, vấn đề giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” cho thế hệ trẻ trong *Di chúc* là một nội dung quan trọng, và đến nay còn nguyên giá trị soi đường cho giáo dục thanh niên Việt Nam trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc¹.

1. Nội dung giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” của Chủ tịch Hồ Chí Minh qua bản *Di chúc* lịch sử

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, “tự lực” có nghĩa là dựa vào sức mình để sống và làm việc, tuyệt đối không trông chờ, ỷ lại vào người khác. “Tự cường” có nghĩa là tự làm cho mình mạnh lên, không chịu thua kém người khác, dân tộc khác, thường được dùng với nghĩa dành cho tổ chức, dân tộc, đất nước. Nói cách khác, tự lực, tự cường là tự mình lo công việc của mình, gây dựng sức mạnh cho mình, không lệ thuộc, không phụ thuộc, không ỷ lại ngồi chờ. Đó cũng chính là những phẩm chất tốt đẹp của mỗi con người, mỗi dân tộc, vì phẩm chất này chứa đựng trong đó lòng tự trọng, ý chí vươn lên và khát vọng khẳng định bản thân. Theo đó, trong *Di chúc*, Hồ Chí Minh bày tỏ mong muốn khơi dậy tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên Việt Nam.

Một là, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặt trọn niềm tin vào thế hệ trẻ

Với tầm nhìn chiến lược của một bậc “Đại nhân, đại trí, đại dũng”, Hồ Chí Minh sớm nhận thức thấu đáo về vai trò của thế hệ trẻ. Người quan niệm, thế hệ trẻ là lực lượng đông đảo trong xã hội, là lực lượng kế tục các thế hệ đi trước, quyết định thắng lợi của cách mạng Việt Nam và tương lai của dân tộc. Do vậy, ngay từ khi còn hoạt động ở nước Pháp, dù chứng kiến không ít thanh niên An Nam sang Pháp nhưng sa đà vào các thói hư, tật xấu, thiếu chí tiến thủ, và Người từng bày tỏ sự lo lắng: “Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh”². Tuy nhiên, với tư duy biện chứng và sự phân tích thấu đáo tình hình, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh không hoàn toàn mất lòng tin, mà Người vẫn đặt trọn niềm tin vào thanh niên An Nam. Trong bài viết “Đông Dương” đăng trên *Tap chí La Revue Communiste*, số 14, tháng 4 - 1921, Người khẳng định: “Không: người Đông Dương không chết, người Đông Dương vẫn sống, sống mãi mãi... Đảng sau sự phục tùng tiêu cực, người Đông Dương giấu một cái gì đang sôi sục, đang gào thét và sẽ bùng nổ một cách ghê gớm, khi thời cơ đến. Bộ phận ưu tú có nhiệm vụ phải thúc đẩy cho thời cơ đó mau đến”³.

Từ bài viết “Đông Dương” năm 1921, đến bản *Di chúc* lịch sử là một khoảng thời gian không hề ngắn (gần 48,5 năm), tuy nhiên, lòng tin vào thanh niên Việt Nam của Người không thay đổi. Với đoàn viên và thanh niên, là lực lượng hăng hái xung phong, không sợ khó khăn, gian khổ, là lực lượng kế cận của cách mạng, nên trong *Di chúc*, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặt niềm tin và dành những tình cảm trân trọng, thân ái nhất: “Đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ”⁴.

Hai là, Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu bật vai trò quan trọng của bồi dưỡng thế hệ trẻ.

Đề cập về vai trò của thanh niên đối với tương lai của dân tộc, Người khẳng định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”⁵. Năm 1961, khẳng định vai trò đặc biệt quan trọng của thanh niên, Người nêu rõ: “‘Bác rất yêu mến thanh niên’. - Vì thanh niên là người tiếp sức

cách mạng cho thế hệ thanh niên già, đồng thời là người phụ trách diu dắt thế hệ thanh niên tương lai - tức là các cháu nhi đồng. - Vì thanh niên là người xung phong trong công cuộc phát triển kinh tế và văn hóa, trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội”⁶.

Như vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đánh giá cao khả năng cách mạng và cống hiến to lớn của thanh niên đối với tương lai của dân tộc, tiền đề của cách mạng; là cầu nối giữa các thế hệ, là lớp người hăng hái, nhiệt tình luôn đi đầu trong mọi việc khó khăn. Do đó, trong *Di chúc*, Hồ Chí Minh nêu bật vai trò quan trọng của việc chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”⁷.

Thực tế ngay từ những ngày cách mạng còn trong trứng nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã rất quan tâm bồi dưỡng thế hệ trẻ như tổ chức ra Hội Việt Nam cách mạng thanh niên; cử những thanh niên ưu tú đi học ở Trường quân sự Hoàng Phố, Trung Quốc; cử thanh niên đi đào tạo ở Đại học Phương Đông, Quốc tế Cộng sản; trực tiếp bồi dưỡng các nhóm thanh niên yêu nước tại Quảng Châu, Trung Quốc (1925 - 1927)... Đến bản *Di chúc*, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn trang trọng dành cho thanh niên sự quan tâm và kỳ vọng vào lớp người đóng vai trò là rường cột cho tương lai của dân tộc.

Ba là, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu Đảng cần quan tâm, chăm lo bồi dưỡng tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên

Từ vốn sống và khảo nghiệm vô cùng phong phú, sinh động qua 30 năm hoạt động ở nước ngoài, Chủ tịch Hồ Chí Minh có quan điểm nhất quán về ý chí, nghị lực vươn lên trong thực tiễn của thanh niên. Chính Người là hình mẫu sống động nhất về điều này. Theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, ý chí, nghị lực ở đây chính là khí phách, khí tiết, dũng khí và tinh thần kiên trì, chịu đựng gian khổ, vươn lên. Nhận rõ điều này, trong bồi dưỡng, giáo dục thế hệ cách mạng cho đời sau, Người chú ý đến giáo dục, rèn luyện thanh niên về ý chí, nghị lực vươn lên trong cuộc sống. Người quan niệm, thanh niên phải có ý chí, nghị lực vươn lên trong thực tiễn, nếu thanh niên thiếu phẩm chất này, thì họ tự đánh mất cơ hội khẳng định bản thân. Bởi vì, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, với mỗi thanh niên Việt Nam, có lòng yêu

nước, thương dân mà thiếu tinh thần anh dũng đấu tranh chống quân thù, thiếu dũng khí hành động, thì cũng chẳng làm được gì để ích quốc, lợi dân. Trong *Mục đọc sách* ở phần cuối *Nhật ký trong tù*, Hồ Chí Minh viết: “Tinh thần càng dùng càng nhạy bén, trí tuệ càng dùng càng minh mẫn. Cái cần lúc đầu là dũng khí”⁸. Ở thư gửi các bạn thanh niên, ngày 17-8-1947, Người nhấn mạnh: “Hiện nay thanh niên không thiếu gì nơi hoạt động, không thiếu gì công việc làm: nào ở bộ đội, dân quân du kích, nào mở mang bình dân học vụ, nào tăng gia sản xuất... Có chí làm thì quyết tìm ra việc và quyết làm được việc”⁹.

Trong *Di chúc*, Người đã mấy lần nhắc đến thanh niên và căn dặn: “Đảng cần phải chăm lo giáo dục *đạo đức cách mạng* cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên””¹⁰.

2. Định hướng tăng cường giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên nước ta hiện nay theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Những nội dung cơ bản về giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên Việt Nam của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong bản *Di chúc* lịch sử, là một bộ phận quan trọng trong toàn bộ bản Cương lĩnh vô giá mà Người để lại cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta và nhân loại tiến bộ. Những quan điểm căn cốt đó của Người không chỉ là bài học cách mạng, mà còn là kim chỉ nam trong bồi dưỡng ý chí, nghị lực, khát vọng vươn lên cho thế hệ trẻ Việt Nam. Bởi vì, những chỉ dẫn đó của Chủ tịch Hồ Chí Minh phản ánh sự đúc kết những vấn đề mang tính quy luật của cách mạng Việt Nam; đồng thời phản ánh một nhân cách, trí tuệ lỗi lạc, đạo đức trong sáng của một vĩ nhân, nhà văn hóa lớn của thế giới. Theo đó, việc định hướng giáo dục thanh niên nước ta hiện nay học tập, rèn luyện theo tinh thần “tự lực, tự cường” của Chủ tịch Hồ Chí Minh qua bản *Di chúc* trong tình hình hiện nay là rất cần thiết.

Bên cạnh đó, mặc dù thanh niên hiện nay đã phát huy tương đối tốt vai trò, trách nhiệm trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Nhiều thanh niên đã nỗ lực phấn đấu, rèn luyện, cống hiến cho đất nước, qua đó đạt nhiều dấu ấn trong đời mới, sáng tạo, khởi nghiệp, tạo dấu ấn sâu sắc trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế. Đáng chú ý,

trong đời sống với thiên tai, bão lũ, dịch bệnh, thanh niên quân đội và công an đã phát huy tốt vai trò xung kích, sáng tạo, củng cố lòng tin của Đảng, hệ thống chính trị và toàn dân vào vai trò thanh niên thời kỳ mới. Tuy nhiên, vai trò của thanh niên vẫn còn bộc lộ những hạn chế, yếu kém trong sự nghiệp đổi mới đất nước, một bộ phận thanh niên sống thiếu hoài bão, lý tưởng, ý nại, dựa dẫm, hoặc sa vào thói hư, tật xấu, đi ngược lại với truyền thống văn hóa của dân tộc. Có Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đánh giá: “Vẫn còn một bộ phận thanh niên giảm sút niềm tin, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, thiếu lý tưởng; có biểu hiện xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc, sa vào chủ nghĩa cá nhân...”¹¹. Cá biệt, vẫn còn một số thanh niên thiếu ý chí phấn đấu vươn lên và có cách nhìn lệch lạc về thực tiễn đời sống xã hội, ngại khó, ngại khổ, thiếu những kỹ năng cần thiết để thích ứng với thực tiễn: “vẫn còn một số thanh niên thụ động, ý lại, chậm tiến, thậm chí đi ngược với số đông. Chẳng hạn, vẫn có thanh niên không tích cực, chủ động học tập hoặc học cốt lấy bằng cấp, thiếu vốn sống, thiếu các kỹ năng mềm; không mạnh dạn thực hiện một số nghĩa vụ đối với đất nước, với xã hội; không chịu đựng được khó khăn, gian khổ; còn dựa dẫm vào cha mẹ, không có ý chí tự lập, tự chủ; không thể hiện rõ chính kiến hoặc chỉ theo đám đông; chuộng hình thức, sống đua đòi mà không tự tạo ra giá trị bản thân từ năng lực, cống hiến; sống ích kỷ, muốn thụ hưởng nhiều hơn đóng góp; sống không có lý tưởng hoặc chọn lựa cách sống sai lầm...”¹². Những hạn chế này của thanh niên nước ta hiện nay có nhiều nguyên nhân, song nguyên nhân chủ quan là do một bộ phận thanh niên chưa chịu khó, chịu khổ, chưa tự giác và thường xuyên học tập, tu dưỡng, rèn luyện, vươn lên làm chủ vận mệnh của mình. Do đó, cần tăng cường giáo dục thanh niên về tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh trên các định hướng cơ bản sau.

Một là, đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của thanh niên về học tập, rèn luyện, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Công tác tuyên truyền, giáo dục trong đời sống xã hội phải bám sát hơn nữa mục đích, yêu cầu, nội dung tầm quan trọng của học tập và làm theo tinh thần “tự

lực, tự cường” trong *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Trên cơ sở đó, tạo sự chuyển biến tích cực hơn nữa về hành động trong thực tiễn; làm cho mọi thanh niên chủ động, tự giác, nỗ lực hơn nữa trong khắc phục, sửa chữa khuyết điểm, tu dưỡng, rèn luyện về ý thức “tự lực, tự cường”, nhất là về bản lĩnh, ý chí vươn lên và khát vọng cống hiến cho đất nước; đồng thời giúp thanh niên thường xuyên rèn luyện hình thành kỹ năng sống, qua đó nâng cao chất lượng công việc trên từng cương vị đảm nhiệm. Nội dung tuyên truyền, giáo dục phải đi vào thực chất, cơ bản, thiết thực, tránh hình thức và luôn nắm vững mục đích, yêu cầu, tầm quan trọng của đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị 05-CT/TW và Kết luận 01-KL/TW của Bộ Chính trị.

Ngoài ra, để việc tuyên truyền, giáo dục có hiệu quả, cần phải kiên quyết đấu tranh với những nhận thức sai lệch, đơn giản, chủ quan; đồng thời gắn kết chặt chẽ với ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; củng cố niềm tin của thanh niên đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa; nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho thanh niên về mục tiêu, lý tưởng cách mạng, khát vọng cống hiến cho đất nước, vì một Việt Nam hùng cường, phát triển phồn vinh, hạnh phúc. Nâng cao hiệu quả trong kiên quyết vạch trần, bác bỏ những luận điệu sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị trong lung lạc, kích động, xúi giục thanh niên đi vào con đường sai lầm.

Hai là, phát huy vai trò, trách nhiệm cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền các cấp trong đẩy mạnh giáo dục thanh niên tinh thần “tự lực, tự cường” theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Đối với cấp ủy, tổ chức đảng các cấp: Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, thống nhất trong đẩy mạnh giáo dục thanh niên tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Hồ Chí Minh. Mọi cấp ủy, tổ chức đảng cần coi đây là một nội dung trọng tâm trong công tác lãnh đạo; chủ động đánh giá, rút kinh nghiệm về kết quả lãnh đạo, chỉ đạo công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho thanh niên trong mỗi cơ quan, đơn vị của toàn bộ hệ thống chính trị. Trên cơ sở đó, lãnh đạo, chỉ đạo tiếp tục nâng cao chất lượng xây dựng tổ chức đoàn thanh niên; kiên quyết khắc phục

những biểu hiện tư tưởng “trung bình chủ nghĩa”, “đĩ hoả vi quý”, ngại tu dưỡng, rèn luyện. Bên cạnh đó, cấp ủy các cấp phải tiếp tục bổ sung, hoàn thiện Quy chế lãnh đạo về quản lý, giáo dục, rèn luyện phẩm chất, năng lực cho thanh niên, nhất là về tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đồng thời, thường xuyên bám sát, đánh giá đúng tình hình, kết quả giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Người, và luôn coi trọng chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức đoàn thanh niên sinh hoạt tự phê bình và phê bình về việc tu dưỡng, học tập, rèn luyện của mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên; coi trọng làm tốt việc nêu gương, làm gương, nhân rộng điển hình tiên tiến trong học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Hồ Chí Minh.

Đối với chính quyền các cấp: Nâng cao trách nhiệm trong quản lý, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện tổ chức đoàn và đội ngũ cán bộ, đoàn viên, thanh niên. Theo đó, Người đứng đầu, cán bộ chủ trì các cấp chính quyền phải thường xuyên quan tâm và có biện pháp chỉ đạo đẩy mạnh học tập, rèn luyện tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên trong cơ quan, đơn vị theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn với thực hiện nếp sống văn minh công sở và hướng vào nâng cao chất lượng, hiệu quả công việc thông qua cải thiện, nâng cao kỹ năng giải quyết, xử lý các công việc chuyên môn, công tác đoàn và phong trào thanh niên. Mặt khác, Người đứng đầu, cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị phải chủ động, đề cao vai trò gương mẫu, tinh thần trách nhiệm, thực sự nêu gương trong học tập, rèn luyện tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh; đồng thời phải thẳng thắn, chân thành, trung thực trong đánh giá kết quả rèn luyện phấn đấu của cán bộ, công chức, viên chức thuộc quyền trong lứa tuổi thanh niên; tôn trọng, lắng nghe ý kiến của cấp dưới, của quần chúng; chống mọi biểu hiện mất dân chủ.

Ba là, nêu cao vai trò của tổ chức đoàn, cán bộ đoàn và phong trào thanh niên trong đẩy mạnh học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Tổ chức đoàn, cán bộ đoàn và phong trào thanh niên là nơi trực tiếp giáo dục, rèn luyện thanh niên trưởng thành, vì vậy, phát huy vai trò của lực lượng này có ý nghĩa quan trọng để nâng cao hiệu quả giáo

đục tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho thanh niên Việt Nam hiện nay. Theo đó, lực lượng này cần phát huy tốt vai trò trong giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên đầy mạnh học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Người. Thông qua chương trình hành động của tổ chức đoàn và vai trò nhiệt huyết, sáng tạo, trách nhiệm của cán bộ đoàn cùng các phong trào thanh niên được tổ chức sáng tạo, hiệu quả, để giúp thanh niên được tôi luyện, trưởng thành cả về bản lĩnh, ý chí, nghị lực, trách nhiệm, khả năng sẵn sàng đương đầu và vượt qua mọi khó khăn, thách thức trong thực tiễn. Tập trung bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên về kỹ năng sống, thái độ, trách nhiệm tận hiến cho Tổ quốc, cho nhân dân bằng trí tuệ, năng lực, sự sáng tạo, vì mục tiêu phát triển bền vững đất nước. Đồng thời, chú trọng khắc phục các hạn chế của một số thanh niên về thiếu sự kiên trì, nhẫn nại, dễ bỏ cuộc, thờ ơ, vô cảm với thực tiễn cuộc sống của Nhân dân, vận mệnh của dân tộc trong kỷ nguyên mới.

Bốn là, phát huy vai trò tích cực, chủ động, tự giác của mỗi thanh niên trong học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Đây là định hướng giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả đầy mạnh học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho mỗi thanh niên. Bởi vì, thái độ, ý thức trách nhiệm, phong trào tự học, tự rèn của thanh niên là mẫu số xét đến cùng tác động đến kết quả học tập, làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Người. Vì vậy, cần tạo cơ chế và môi trường thuận lợi khuyến khích, động viên thanh niên Việt Nam đầy mạnh học tập và làm theo tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Nội dung tự học tập, rèn luyện cần được thực hiện theo hướng cơ bản, thiết thực, vững chắc, toàn diện và phù hợp với tính chất, đặc điểm công việc của mỗi thanh niên. Trên cơ sở đó, mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên tự xác định kế hoạch, nội dung và phương pháp tự học tập, rèn luyện cụ thể phù hợp với công việc và điều kiện thực tiễn của từng người.

Phương pháp tự học, tự rèn của mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên chỉ thực sự có kết quả tốt khi họ biết kết hợp giữa học với hành, gắn lý luận với thực tiễn, học tấm gương về tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di*

chức của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thực tiễn cuộc sống. Mặt khác, cần khuyến khích cán bộ, đoàn viên, thanh niên xây dựng thói quen tự đọc tài liệu, sách, báo, cập nhật thông tin hàng ngày để bổ sung tri thức, nâng cao hiểu biết và vận dụng những bài học hay, kinh nghiệm tốt về tinh thần “tự lực, tự cường” theo *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào tổ chức, giải quyết, xử lý, thực hiện sáng tạo, hiệu quả các nhiệm vụ của thanh niên trong thực tiễn đời sống xã hội, qua đó nâng cao chất lượng công việc của mỗi thanh niên.

Tóm lại, càng đi sâu vào nghiên cứu *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng ta lại càng tìm thấy ở đó những bài học quý giá từ nhân cách, phẩm chất đạo đức của một con người “trở thành huyền thoại ngay khi còn sống”¹³. Quá trình Chủ tịch Hồ Chí Minh viết bản *Di chúc* lịch sử, phản ánh sâu sắc nhất hình ảnh một con người suốt đời tận hiến cho dân tộc và nhân loại, cũng như khắc họa đậm nét nhất những giá trị đặc sắc kết tinh tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người, trong đó có nội dung giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên Việt Nam. Tinh cảm, ước nguyện và những định hướng chiến lược của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong *Di chúc* sẽ mãi mãi được mỗi cán bộ, đảng viên và các thế hệ người Việt Nam khắc ghi và thực hiện, trong đó có định hướng của Người về giáo dục tinh thần “tự lực, tự cường” cho thanh niên Việt Nam, nhằm phát huy vai trò lực lượng là “trung lai của dân tộc”, qua đó, xây dựng nước ta ngày càng văn minh, hiện đại trong kỷ nguyên mới của dân tộc.

1. Lâm Nguyên: *Tổng Bí thư Tô Lâm: Đại hội XIV của Đảng - thời điểm bắt đầu kỷ nguyên mới*, báo Sài Gòn giải phóng điện tử, ngày 01-11-2024; <https://www.sg.gov.vn/tong-bi-thu-to-lam-dai-hoi-xiv-cua-dang-tho-i-diem-bat-dau-ky-nguyen-moi-post766248.html>.

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, t. 2, tr. 144; t. 1, tr. 40; t. 15, tr. 612; t. 5, tr. 216; t. 13, tr. 298; t. 15, tr. 612; t. 3, tr. 456 - 457; t. 5, tr. 217; t. 15, tr. 612.

11, 12. Trúc Giang: *Bản chất của thanh niên là sôi nổi, nhiệt tình...*, Trang tin điện tử Đảng bộ thành phố Hồ Chí Minh, ngày 27-3-2023; <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/ban-chat-cua-thanh-nien-la-soi-noi-nhiệt-tinh%E2%80%A6-1491906473>.

13. Modagat Ahmed: *Hồ Chí Minh, một nhân vật vĩ đại đã cống hiến trọn đời mình cho sự mệnh tự do và độc lập*, in trong *Thế giới còn đổi thay nhưng tư tưởng Hồ Chí Minh sống mãi*, Nxb KHXH, H, 2008, tr. 79.